

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Audierint olim magni miracula Mosis:
 Nam prius has terras incoluisse nego.
 Quaque via poterant ignotas quærere
 ibnum sedes,
 199 Hac natale datum est et reperisse so-
 lum.
 Denique, ne natos caperent obliviam Pa-
 trum,
 200 Quis sciet, an Vatem miserit ipse Deus?

Rundgörelser.

Den 24 dennes kommer uppå Auktions-Kam-
 maren at försäljas et litet parti säcker-terres,
 uti mindre och större lotter, hvaruppå prof
 wid försälgningen upvisas.

En årlig man åstundar en beskedelig och hurt-
 tig dräng i tjenst, emot Påsche-tiden: ehö som
 är högad, tåckes med första anmäla sig på mit
 adresse=contoir.

Hos Herr Auditeur Barkenbom kan en ka-
 mare med meubler tilträdas den 1 April.

Et silfver=ur är funnet wid Nyebo, då
 det likaledes återfås, mot wedergålning.

Angifwes til salu et hus, beläget imellan stor-
 re landsvägen och Cattuns=tryckeriet, det at
 förmodeligen wid afrätte=platsen.

Bihang

Uf

Göteborgska Magasinet.

Lördagen, den 26 Martii, 1763.

Lärda Nyheter.

Upsala. Sedan den witre Juris och Econo-
 miä Adjuncten härstädes, Herr Magister
 Nic. Christiernin redan år 1761 utgifwet sina
 bekanta föreläsningar om orsakerna til det up-
 lupna Wexel=priset, jämte botemedlen däremot,
 utkommo sju stycken critiquer efter hvarandra,
 rörande wissa ord och ställen därutinnan.

Författaren blef således föränlåten, sannin-
 gen til styrka och til eget försvar, at genast up-
 sätta en wedertågning, under namn af swar
 på några påminnelser, som utkommet emot fö-
 reläsningarne, angående den i Swea Rike up-
 sagne Wexel=courtsen, jämte botemedlen, m. m.

Denna artiga och interressanta skrift innehåller, utom företalet 1) En saga om alnemättet och rephandlaren. 2) En omständelig wederslägring af påminnelserna. 3) En förklaring öfver några twifwelsmåli samma ämne. 4) Bihång om myntets indelning efter decimaler. 5) En förteckning uppå de wigtigaste saker och frågor, som häruti afhandlas och undersökas. Det torde ske mine läsare någon tjänst, om jag i möjligaste förthet, uptager några stycken ur detta genswar, i tanke at gifwa en liten försmaf af arbetet.

Uti företalet nämner Herr Adjuncten, at sedan förswars-skriften wid början af nästledet är war färdig, har Wexel-coursen rasat, och gjort högre språng, hwilka, efter des mening, härrört af de stora summor i Banco-sedlar, som blifwet utlånte, kort innan Låne-Banken tillstutades, men ej hunnet at utspidas, förån några månader efteråt, då likwäl inga försatningar ännu woro widtagne, til at indraga öfwerflödige sedlar, m. m. Han har således icke kunnat betragta detta sednare Wexel-priser: men förmenar, at kursen, fast ej utan handelens olågenhet, med tiden faller tillbaka til det wärdet, som Banquen wid anfordran för sedlarna betalar. Däremot anser Författaren Wexel-priset efter 72 Mark, eller 18 Daler för Riksdalren, som kursen war mest hela året 1761, då föreläsningarne höllos och utgäfwos. Hwar efter, och sedan Herr Adjuncten omvört 8 i an-

ledning härutaf upkommande frågor, hwilka jag för förthet skul förbigår, berättas, huruledes uti Konunga-Riket Switjod brukades, förmodeligen i detta tidehwarf, et par olika längdemått, eller famn och alnemål, med hwilket sednare alla de angelägnaste mätningar föråtades; hwaraf tre längder räknades lika med en famn. Utomdes hade man ock en fot, eller tumstock, som kallades en half aln, ehuru den icke war längre, än et quarter.

Alla dessa längdemått hade i Landtmäteris Contoiret sine likare, och brukades där wid wisfa tillfällen. Men af en händelse bortgömdes det rätta alnemättet, såsom tungt och owigt at bära, och i des ställe infördes bruket af tumstocken, hwaraf twänne längder efter wanligbeten räknades på en aln. Deana war dock så kort, at folket fordrade några alnar på köpet, och 4 til 5 dito blefwo likwäl et stycke kortare, än hele famnen. Wanan gjorde, at man ej wille räkna mer än tre alnar på en famn, otta dito klåde til en klädning, och sey alnar lärst til et lintyg. Därpå fordrade Skräddarne 12, 13, ja 15 alnar til klädningen, och man tog 10 til 11 alnar i skjortan, och plaggen blefwo ändå i knappaste laget tillfurta. Allt hwad som mättes med famnen, gjorde et lika antal famnar som förr; men allt hwad som mättes med alnen, blef två gånger längre, än det borde wara efter gamla mätningar, och hwar famn uppsteg til et större alnetal. Detta förord sakade

stor oreda; ja, det gick så långt, at Skräddarne togo 16 alnar til en klädning. Omfider böra jade man öfwer alt, at råkna 6 alnar på en famn, och 36000 alnar på en mil. Den gamla alnen war ej mera brukelig, utan alle rättade sig en hålligt efter nya måttet, ehuru man hörde almån Klagan öfwer swära tider, genom det tillsökta alnemåttet af famnen. (Mera härnäst.)

Stads-nyheter.

Såfnaden af en älskad Höfdinges fränfälle är nu lyckeligen ersatt, igenom Vice-Amiralen, Landshöfdingen, Öfwer-Commendanten och Commandeuren af Kongl. Swärds-Orden, Högwälb. Herr Grefwe Didr. Henric Taube, som Göteborg har den glädjen at sluta inom sine murar, sedan den 19 dennes mot aftonen.

För at å daga lägga en så öfswungen sågnad, som skyldig ärebetygelse, reste Vice-Landshöfdingen, Öfwersten och Riddaren Herr Wilh. Carlberg, i sällskap med Herr Lands-Camereraren Sjöholm, och Herr Lands-Secreteraren Palmborg, en mil utom Staden, Herr Grefwen och Landshöfdingen til mötes. Wid des intåg inom Fästningen helsades han med tolf Canon-kott ifrån wallarne, och emottogs i Staden af Borgerckapets Infanteri, stådt uppå Hamnegatan ifrån Drottninge-porten til Leyon-bruggan, och fördelt i fem Compagnier, som anförde utaf deras walde Major, Handelsmannen, Herr

Herr Carl Habicht, ej mindre paraderade, än gifwo hurtig musquetteri-salwa: hwarpå Herr Grefwen och Landshöfdingen passerade stora Torget, där Hessensteinska Regimentet, commenderat af Majoren och Riddaren, Herr Baron Bennet, saluterade wälbemälte Herre med salwa utur hand-gewären. Kort efter helsades han med lita eld af de här förlagde, beh på lilla Torget, under Herr Fänriken Frumeris ordres, uppställte Wermeländningar: hwarpå Hr. Grefwen och Vice-Amiralen anlände til Herr Peter Bagges hus, där wäningsrum woro för honom utsedde. Uti hamnen bredewid flaggade några skepp och fartyg, på hwilka en mängd af höfsakare samlat sig, som instämde i et glädjefullt hurra. Sedan Artilleriet och Infanteri-Corps-ferne förnyat deras glädje-salwor, lyckönskades Herr Grefwen och Vice-Amiralen af de härwarande stater, och flere Ambetsmän, jämte många af Stadens öfrige inwånare, hwar efter Borgerckapets anförare och muntre Major, Herr Carl Habicht, under full musique, fagnade samtelige Borgerckapets Herrar Officerare, tillika med åtskillige Ambetsmän, och flere tillhörige, långt in på natten.

* * * * *

Wår Taube förblifwe duswo-lif

Til alla fromas sågnad;

Men som en örn af styrka rik,

Til lagens rätta hågnad!

Han leswe säll i många tider,

Tils, mått af år, Han frän öf frider!

R 3

Hwad

Swad nytt i Staden?

Korta Stads-nyheter.

Götheborgska Wexel-priset.

Onsdagen, den 23 Martii,

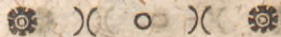
London	- -	89	- -	Dal. R. mt.
Amsterdam	-	82½	dub. usö	M: f R. mt.
Hamburg	-	84	- -	M: f R. mt.

Ankomne äro Skepparne Andrew White ifrån Grasersburg med bariast, Lorents Fries ifrån Guarnsey med salt, John Lamb ifrån Dusselt med stenkol, och Carl M. Stolpe från Hull.

Utgångne äro Skepparne Peter Ahlbotten til Berwick, och Robert Punton til Newcastle med järn och bräder.

Selsingör. Den 7 Martii gingo härige nom Skepparne, Olof Swensson ifrån Ystad til Götheborg med malt. Den 9 dito, Math. Mollerström ifrån Dansig til Götheborg med råg. Den 11 dito, Bengt Sjöberg ifrån St. Abes til Stockholm med salt. Den 12 dito, Jochim Brennehl ifrån Lewerpol til Straßund med salt.

Danske China-sararen, Juliana Maria som föres af Capitainen Holm, afgick den 11 den

dennes, men nödgades wända om, och ligger ännu här på reddan för motwind.

Små Kyrko-tidningar.

I Swenska Församlingen äro ifrån den 17 til den 24 dennes födde 2 Gossar och 3 Flickor barn: Döde Controleuren wid store Sjö-Tull en, Herr And. Lönholm, af wattusot, Järndragare-Enkan, Brita Larsdotter, 78 år gammal, och Tjengjutare-Enkan, Brita Bolner, 84 år, båge af ålderdom, dito Karin Moxberg, af frostfeber, Jungfru Maria Embring, af tårans de sjukdom, och 4 barn, af okänd barna-sjukan.

I Tyska Församlingen död Swärdfejare-Enkan, Elisabeth Holm, och 2 barn. Från Kronhuset härnäst.

Kundgörelser.

Lotter til sextonde dragningen af Hospitalslotteriet finnas til köps hos Handelsmannen, Herr Samuel Bruse, boende uti södra, samt hos Handelsmannen, Herr Anders Åberg, uti norra delen af Staden, och hos Källaremästaren, Fredrich Sander, uppå Rådstuga-Källaren wid stora Torget: dragnings-terminerne skola med ofdrasförsta kundgöras.

Några få exemplar af wägwisaren til Norge, jämte påminnelser däremot, och förklaringsen öfwer den förre, finnas til köps hos Boktryckaren, Herr Joh. Georg Lange, den yngre; som tillika aflemnar en märkwärdig underrättelse

telle, huru färgeri- wårterne, weide, Krapp och
fafflor, m. m. rätteligen böra planteras och til-
redas. Alla förenämde skrifter äro i Stock-
holm och Upsala nyligen utlagde.

Den uti Stockholms Auisorne til den 29 den-
nes utfatte auctionen uppsjutes til den 31 dito,
då några andelar uti slupar och åror, m. m.
Grönlandska Compagniet tillhöriga, komma at
försäljas.

Uti Mellby i Partille Soken är et fjerdedels-
hemman til salu, med god och wäl brukad jords-
mån. Närmare underrättelse fås hos Tim-
bermannen wid Fortificationen, Wärten Lin-
bom, boende på Magasins-gatan wid wallen.

En swampe-dosa förkytt, och med bokstäf-
werna N. E. B. märkt, är, man wet icke hwat,
såsom pant utfatt: åfwen et par brontingar af
guld: hwilket alt åftundas åter til intöfen, när
pant-ägaren täckes härstädes infinna sig.

I morgon kommer den bekanta Pergoleses
Passions-Musique fullständig at upföras på sto-
re Rådstuga-salen, kl. 5 efter middagen, för
Herrar Bonges och Dykmans räkning. Bile-
letter erhållas mot 2 Daler Sant ej mindre på
Beursen, än wid ingången til hieselwa conceert-
rummet. Man hoppas, at samma upbyggelis-
gen hieselwa Musique blifwer åfwen Långfredag
på samma tid och rum upförd; hwarom när-
mare underrättelse lemnas på Beursen, näste
Onsdag.

Hos Herr Peter Granberg är Lüneburger
salt af bästa slag til salu.

* * * *

Bihang

af

Götheborgska Magasinet.

Lördagen, den 2 April, 1763.

Fortsättning af Sagan om alnemättet och Rephandlaren.

En del skyllade in- och utlånste Skräddare i
Huswud-staden för denna willerwallan,
medan de bewisligen waret de förste, som for-
drat mer, än 8 alnar til en Ekådning; andre
ropade på stora utlånsta förlag, hwarigenom
främmande Köpmån kommet i stånd, at räkna
wåra alnar efter eget godtycke. Sedan åtfil-
lige giffat sig fram, började en man ömsider,
at jämnföra den nya alnen med den gamla, då
han för almänheten wiste, at 6 nya alnar wo-
ro lika med den gamle samnen. Han wederla-
de dem, som påstodo, at Skräddare och Fabri-
queurer wunno genom den fördublade alnen;
och